

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИСКУССТВ

ШАБЫТ

айлық журналы
ежемесячный журнал
№2 (2) 20.01.2014

Лебедев Игорь:
«К новым вершинам...»

19 бет

Әкім Марази:
«Қарағанды қаламыздың аяғына айналдырамыз!»

4 бет

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

Құрметті оқырман!!!

Сіздерге ұсынылып отырған Қазақ Ұлттық Өнер университетінің «Шабыт» журналы өнер төңірегіндегі мәдени жаңалықтарға негізделген. Журналдың екінші санында да өз әріптестеріңіздің шығармашылықтарымен таныс бола аласыздар. «Шабыт» журналынан рухани азық пен тәрбиелік маңызы бар ақпараттар легін қамти аласыздар деген үміттеміз! Еліміздің мәдениетінің өркендеуі жолында атқарып жатқан игі шараларыңызды журнал ұжымы оқырман назарына ұсынуға әрдайым әзір.

Құрметпен, журналдың бас редакторы
Гүлім Көпбайқызы

Ағалар алқасы:

Мұсаходжаева А.Қ. - ҚР халық артисі, профессор
Дүйсекеев К.Д. - ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері
Мейрамов Т.У. - ҚР халық артисі, профессор
Мұқанова Р.Қ. – ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері
Нөгербек Б.Р. - ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері, профессор
Сығай Ә.Т. - ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері, профессор
Юсупова А.К. - өнертану кандидаты

Редакция мүшелері:

Бас редактор: Гүлім Көпбайқызы
Жауапты хатшы: Мерлан Рымжан
Тілшілер: Қуат Ежембек
Балжан Бекмағамбет
Мирас Әбіл
Александра Поршнева
Камила Габдрашитова
Евгений Лумпов
Дизайнер: Ахат Азтай
Фототілші: Досжан Аяған

Редакцияның мекен жайы:

Байланыс телефоны: +77756282848, +77751393919

Редакциялық басылым бөлімі

Мекен жайымыз: Астана қаласы, Тәуелсіздік даңғылы 50

E-mail: shabyt_zhurnal@mail.ru

МАЗМҰНЫ

Әкім Тарази:
«Алдарыңнан ақ күн шықсын!»
4 бет

Қиял көкжиегі:
Дидар Кушумбаева
5-10-15 бет

Нұрислам Абдил:
«Мұзарт шынға шығындар - мұзбалақтар»
6 бет

Ізім Тойған Оспанқызы:
«Би - өнердің ішіндегі ең маңыздысы!»
8-9 бет

Қуат Ежембек:
«Бала кезден ақын болу арманым...»
12 бет

Өлең өрнегі:
Нұржан Салимов
13 бет

Бердімұрат Сайлаубек:
«Оралу»
14 бет

Арман Айтжан:
«Гүлдей құлпырған Гүлжан болмыс»
16-17 бет

АЛДАРЫҢНАН АҚ КҮН ШЫҚСЫН!

Әкім Тазари

Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері,
Мемлекеттік сыйлықтың иегері,
жазушы, драматург, профессор

«Шабыт» деген өзі киелі, қасиетті сөз. Екінің бірінде шабыт бола бермейді. Қазақта құлшыну, алдына мақсат қою деген бар. Мұның бәрі күнбе-күнгі тірлікке қажет жайттар. Ал, «шабыт» деген ерекше, дарынды адамға ғана келеді. Және дарынды адамның өзіне де күн сайын келе бермейтін қасиетті сезім. «Шабытым келіп отыр», - дейді қазақ. Ондай кезде еш бір жан ештеңеге қарамайды. Егер ол домбырашы болса, қолына домбырасын алып, күй тартады немесе жаңа күй шығарады. Шабытым келіп отыр десе, драматург қолын

қаламын алып жаңа бір дүние жазады. Прозагер шабытым келін тұр десе, ол бір жақсы әңгіме жазады.

Шабыт арқалы адамда ғана болады. Сол себепті де «шабыт» қасиетті ұғым. Сондықтан мына университетіміздің өзі «Шабыт» болып тұр ғой. Мұнда білім нәрін бойына сіңіріп жатқан адамдар, мұнда сабақ беретін адамдар - ол екінің бірі емес. Көшенің адамы емес. Ол - бүкіл халыққа, бүкіл қазаққа үлгі болатын адам. Сондықтан шабыт университетінде сабақ беретін әрбір ұстаз өзін биік мақсаттан ғана көрсетуі керек. Жақсылығымен ғана, талантымен ғана. Оқып жүрген студенттеріміз өзін жақсы қырларымен, жақсы қасиеттерімен, жақсы мінезімен, басқаларда кездесе бермейтін керемет шабытты сәттерімен көзге түсу керек. Шығармашылық деген ұғымның өзі қасиетті ұғым ғой. Екінің бірі шығармашыл адам бола алмайды. Мыңның бірі, жүздің бірі, миллионның бірі болуы мүмкін. Мысалы,

Қазақстанда он жеті миллион тұрғын бар. Оның бәрі өз еңбегімен жүрген адамдар. Көбі еңбекқор, жұмысшы, шаруа, малшы, жалшы, зауыт-фабрикалардың қызметкерлері, т.б. Бірақ, он жеті миллионның ішінен жүз жетпіс немесе мың жеті жүз дарынды адам болады. Тіпті айналып келгенде он жеті болуы мүмкін ол. Ешкім оны кесіп айта алмайды. Сондықтан осында оқып жатқан әр адам солардың біреуі екенін ескеруі керек. Он жетінің бірі екенінді, бір жүз жетпістің бірі екенінді, бір мың жеті жүздің бірі екенінді, ары кетсе он жеті мыңның бірі екенінді ұмытпауың шарт. Көшеде таза киінін, сөйлегенде

ешкімнің бетінен алмай, әдемі, жұмсақ дауыспен сөйлеу керек. Сен дүкенге кірсең де біреулер сені танып қалып, көрсетуі мүмкін. Сол кезде ауызыңнан ақ ит кіріп, қара ит шығатын болса, сен өзіңді емес анау он жеті мыңды қорлағаның. Өзің жаман болып кетсең де, басқаларына кір келтірмеуің керек. Сондықтан біздің студенттерге, «Шабыт» журналының оқырмандарына біріншіден, құтты болсын деп айтамын. Алғашқы нөмірлерің өте әдемі, мағыналы шыққан. Табыс тілеймін! Алдарыңнан жарылқасын Алла! Алдарыңнан ақ күн шықсын! Қазаққа белгілі үлкен журнал болсын!

ҚАЗАҚ ҰАТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

*«Сценография: киім дизайнері»
мамандығының IV курс студенті
Кушумбаева Дидардың жұмыстарын
назарларыңызға ұсынамыз.*

МҰЗАРТ ШЫҢҒА ШЫҒЫҢДАР - МҰЗБАЛАҚТАР

Бәрі де жарыса қанат сілтегенімен, арасында атылып шеп бұзғандары да, қатарынан қалмай қалықтағандары да, шыққан биігінен құлдырағандары да бар болды. Бірақ, бөліп жарғым келмеді. Себебі бір-бірі үшін шыр-пыр еткен жандары барлық олқылықтардың орынын толтырды.

Аспанмен астасқан асқарлық тек қыранға ғана тән болар. Қанатын қаққан сайын көкке талпынып, жарық күнге жетуге асығатын әр тастүлек топшысының қатайған сәтін күтер. Сонда ғана шапағын шашқан күннің көзін көрегелеп, қанаттарының саңылауынан сәуле ойнатып, жерге түскен көленкесімен жарысып, жер бетіндегі барша тіршілікке өзінің паңдығын, өзінің бірегей жаратылыс екендігін дәлелдер мезет.

27.12.2013 ж. ҚазҰӨУ-нің 1-курс «драма театр және кино актеры» мамандығының студенттері өздерінің жарты жыл ішінде меңгерген - сахна тілі және актер шеберлігі пәндерінен алған тәжірибелерін көпшілік назарына ұсынды. Бірінші-бірі озған 18 оғыланның әрқайсысы саңылақ болуға ғана емес сайыпқыран болуға лайық. Сөйлеу мәнерінде болсын, ойнау шеберлігінде болсын ізденімпаздылық, яғни қамсонарда із кезген тірнектей аса мұқияттылықпен, өте сезімталдықтың табы басым. Мәселен, демге арналған, дауысқа сондай-ақ, жақтың ашылуына байланысты жаттығулар жарыса орындап, азда болса игергендерін азық ете білгені көңіл тойдырады.

Саятшылар қыранды әртүрлі талаптарға сай баптай отырып, белгілі бір сынақтарда сыналта келе бұғанасын бекітіп, қабырғасын қатайтқаннан кейін, қанатын қомдатып, томағасын сыпырмақ. Бүгінде қаз-қаз басып жарыса бастаған балапандар күн санап емес сағаттап, керек десеңіз секундтап өсіп жатқандай. Себебі, ақиық ақын - Мұқағалидың отты, жүрек жарды өлеңдерін асқан шеберлікпен зерделей білген. Тізбектеліп ұшқан құстардай өзара байланыс тапқан құс жолының қатары бұзылмастан, өз ретімен, өз кезегімен, шағын сюжетті көрініс іспетті жалғасып ғана қоймай, Мұқанның жанын тербеген музасы ортамызда жүргендей күйге бөледі.

Сөйтсек, көріп көзайым болар сәт әлі алда екен. 28.12.2013 ж. көрсеткен әртістік шеберліктері. Әр жаттығуларының айтар ойымен, берер пайдасын көргенде жатықтырушыларға еріксіз риза боласын. Әртіс үшін ең бастысы әр әріпті, әр дыбысты, сөзді дұрыс жеткізу, ұғынықты айту мен қатар, партнёрді сезіну емес пе?! Ендеше осы заңдылықтардың бәрі осында, өз орнында, сахнада. Қыранның қанына біткен қасиет, әрі қағидасы қызыл көрсе шүйлігетіні болар. Бүгінгі мұзбалақтар осы қалпынан танбаған сияқты. Айтпағым, қазіргі эстрада жұлдыздарына арналған пародиялары астарлы ақиқатпен, ащы шындықпен көрініс тапқан. Осылайша қас-қағым сөтте оқушылардың тәжірибесімен бірге оқытушылардың (ҚР еңбек сіңірген қайраткері, профессор - Омар А.Қ., топ жетекшісі - Бірімқұлов Е.Р.) шәкірт бойына сіңіре білген шеберлік нәрі айқын жеңіске жетті.

Бірақ, бір әттеген-айы, қанатын керіп кең көсілгісі келген жас қырандар ұясына сыймай, төрт қабырғасының тарлығы, жетістіктерін жетер - жеріне жеткізе алмағаны көңіл қынжылтады.

Сөз соңында айпағым, ел арасында «мұзбалақ» жайлы әртүрлі айтылар ойлар басым. Бірі мұзбалақ - 4 немесе 5 жасар бүркіт, екіншісі - жоқ, ол әбден томағасы сыпырылып, күші де қайраты да толысқан 7 жасар бүркіт десе, үшіншісі - «мұзбалақ» бүркіттің қыста дүниеге әкелген жас балапандарының ішінде, қысқы қытымыр боранмен, ызғарлы аяздан аман қалып, қанатына шық торлатып, көктемге тірі жеткен жас балапанды айтады деседі. Мен осының үшіншісін негізге ала отырып, бүгінгі 18 мұзбалақтың мұзарт шыңға шығуына тілектеспін!

Абдил Нұрислам

«ШАБЫТ» ЖУРНАЛЫНЫҢ АШЫЛУ САЛТАНАТЫ

Көптен күткен ұлы той... Үкілеген үмітіміз ақталып, алға қойған мақсатымыз орындалды. Иә, шынымен бұл атаулы күнді баршамыз асыға күттік. Енді ай сайын оқу орынымыздың қабырғасынан «Шабьт» журналы жарыққа шығатын болады. Өткен 2013 жылдың желтоқсан айының 24-ші жұлдызында Ф.Шопен атындағы кіші залда журналдың салтанатты түрде ашылуы өтті. Бұл атаулы күнмен баршамызды шын жүректен құттықтап, өнер ордамыздың ұстаздары келген болатын. Атап айтсақ, ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері, Мемлекеттік сыйлықтың иегері, театр сыншысы, профессор - Ә.Сығай, ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері, «Өнертану» кафедрасының меңгерушісі, кинотанушы, профессор - Б.Нөгербек, өнертану ғылымдарының кандидаты, доцент - Н.Мұқышева сынды өнер жанашырлары жылы лебіздерін білдірді. Тәлімгерлер барша қауымға алда жасайтын жұмыстарымызға сәттілік тілеп, ақыл-кеңестерімен бөліскен еді. Алда атқаратын істеріміз жетерлік. Баршамыз бірігіп жұмыс жасасақ, журналымыздың ұмыры ұзақ болатынына сеніміміз мол. Көтерілер деңгейінен биік болсын!

«АСАУҒА ТҰСАУ» ЖАСТАР ТЕАТРЫ САХНАСЫНДА

Оқу оқимын деп, оқығанын көңілге тоқимын деп, тұрмысқа кештетіп шығу бүгінгінің ғана проблемасы емес. Бұл мәселені IV ғасыр бұрын Уильям Шекспир «Асауға тұсау» пьесасында көтерген. Әлемдік классиканың алтын қорына енген қойылымды елорданың «Жастар» театры жаңаша көзқараста көрермен назарына ұсынды.

«ҚОЗЫ КӨРПЕШ - БАЯН СҰЛУ» МЮЗИКЛІ ҚОЙЫЛДЫ

Астана қаласында өткен жылдың желтоқсан айында Қ.Қуанышбаев атындағы Мемлекеттік академиялық қазақ музыкалық драма театры Астана қаласының 15 жылдық мерейтойының жалғасы, Тәуелсіздігімізге 22 жыл толуына байланысты, Қаллеки театры артистерінің бірігіп, жеке шығармашылық ізденіс негізінде құрылған «Бәйтерек» тобының 10 жылдық мерейтойы қарсаңында «Қозы Көрпеш - Баян сұлу» мюзиклінің премьерасын өткізді.

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

БИ - ӨНЕРДІҢ ІШИНДЕГІ ЕҢ КҮРДЕЛІСІ

*ҚР еңбек сіңірген артисі,
өнертану ғылымдарының кандидаты, профессор -
Ізім Тойған Оспанқызы*

- Тойған Оспанқызы, би өнерінің құдіреттілігі неде, ол қандай тарауларға бөлінеді?

- Би - өнердің ішіндегі ең күрделісі. Кәсіби білім беруде бұл өнерді сан тарауға бөліп оқиды. Классикалық би, халықтық-сахналық би, заманауи би, спорттық би, тарихи-тұрмыстық би, модерн би т.б.

- Қазақ биінің фольклорлық үлгіде дамуына үлкен үлес қосқан жансыз. Ұлттық биімізді биікке көтеруге ат салысқан

азаматтар қатарынан тағы кімдерді атар едіңіз?

- Ұлттық мәдениетіміздің өркендеп, кең канат жаюы үшін тер төгіп жүрген жандармыз ғой. Мен 27 жыл сахнада еңбек еттім. Осы жылдарымды қазақ би өнерінің қыр-сырын жетік меңгере отыра, оның фольклорлық үлгіде дамуына арнадым. Қазақ би өнерінің негізін қалаған атақты биші Шара Жиенқұловадан бастап, Заурғали Райбаев, Ментай Тілеубаевтардың ізімен күні бүгінге дейін би мұрасы өз жалғасын тапқан.

- Қазақ би өнері десе, аузымызға бірден биші, педагог, Қазақстанның халық артисі Шара Жиенқұлова түсетіндігі рас. Ол кісінің қандай еңбектері бар?

- Шара Жиенқұлова 1965 жылы Алматы хореография училищесінің оқу бағдарламасына қазақ биін жеке пән ретінде енгізген болатын. Қазақ биінде кездесетін әр қимылға атау берген де осы кісі. Біз осы үрдісті жалғастырушылармыз, жас биші өрендерді жетелеушілерміз. Алайда, өнер қатып қалған қағидаға сүйенбейтіндігі де ақиқат. Сол себепті Шара Жиенқұлованың қазақ биіндегі қимылдарға берген атауларына мысалы, ожау, ағаш төсек сынды қимылдарға уақыт өте келе біраз өзгерістер енгізілді.

- Қазақ билерінің өзге халықтардың билерінен айырмашылығы неде?

- Әр халықтың өзіне тән салт-дәстүрі, өмір салты бар. Ал, би дегеніміз - халықтың өмірін сахнада бейнелеу. Қазақ биінің қимыл-әрекеттері, би лексикасы әрине өзгеше. Бір ғана мысал: «Қайнар бұлақ», «Толқын», «Жалын», «Кереге көз» сияқты қол қимылдары ешбір халықта кездеспейді. Бір ғана қарапайым мысал ретінде айтайын, қолдың бес саусағы жиналып білезіктен қолдың басын айналдыру қимылы испан халықтарында да, еуропаның көптеген ұлттық билерінде де кездесіп жатады. Бірақ қазақ биіндегі бұл қимылдың ерекшелігі бес саусақтың жиналып кері қайтарылған қолдың айналған кезінде жұмсақ болып, қайта айнала алуы керек.

Шара апамыздың ізбасарлары бар ма, олар кімдер?

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

- Би өнерінің дамуына өз үлесін қосқан Қ.Р. Халық артистері Гүлжан Талпақова, Ғалия Тоқтарбаева, Ботагөз Байжұманова, Мақан Үсенов, Талант Қылышбаев, Роза Исламғалиевалардың еңбектері орасан зор. Біздің университетіміздің студенті, бүгінде талантты биші Гауһар Усина Астана Мемлекеттік Опера және балет театрында қызмет атқарып жүр.

- *Хореография бөліміне оқуға түсуге келген өрендерді іріктеп алудың талаптары қандай?*

- Еліміздің түкпір-түкпіріндегі жоғарғы оқу орындарында хореография кафедралары бар. Ал Т.Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық Өнер Академиясы мен Астанадағы Қазақ Ұлттық Өнер Университетінің өзге оқу орындарынан айырмашылығы - кәсіби үлгідегі педагог хореографтар мен режиссер хореограф мамандарын дайындап шығаруында. Біздің университетіміздегі хореография мамандығына түсуге келген талапкерлердің оқу процесі барысында би өнерінің негізгі бағытын бағамдай алатын орта білімі бар, яғни, колледж түлегі болғаны абзал. Сондай-ақ, режиссер-хореография бөліміне түсуші студенттердің азды-көпті тәжірибесі бар, белгілі бір жерде іні ұжымын басқарып жүрген, би қоюға қабілеті жеткілікті болғандығына баса назар аударылады.

- *Университет бітіретін хореография бөлімінің студенттерін жұмыспен қамту жағдайы қарастырылған ба?*

- Биыл алғашқы түлектерімізді ұшырғалы отырмыз. Бітіруші 7 студенттің де болашақта жұмыс жасайтын қызмет орындары белгіленген.

- *Әңгімеңізге рахмет. Шығармашылық табыс тілеймін!*

Сұхбаттасқан: Балжан Бекмағамбет

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

ӨНЕР ТАБЫСТЫРҒАН ЖАС ЖҰБАЙЛАР

Ортақ сұрақ: *Отбасылық өмірдің қызығы мен ерекшелігі неде?*

Сапанов Айбек (вокалдық өнер, III курс)

Туякова Жанна (прима қобыз, III курс)

Екі жас бірін-бірі сүйіп, отбасын құру ол табиғи заңдылық. Ата-анаңа немере, шөбере сүйгізіп, сүйген адамыңмен бақытты ғұмыр кешсең одан асқан қызық жоқ деп білеміз.

Балапанов Нұрбол (эстрада өнері, 2013 ж. бітірген, Дарын сыйлығының иегері)

Гүлназ Балапанова (музыкалық драма, IV курс)

Отбасының мықтылығы әйел адамға байланысты деп жатады, оған мен келіспеймін. Отбасын екі жас құрған соң екеуі де жауапты. Сонда ғана адам баласы отбасының ерекшелігін түсінеді. Өмірдің қызығы - отбасын құру, ал отбасының қызығы - өмірге кішкентай нәресте әкелу. Нағыз бақыт осында жатыр.

Салаев Болатбек (мүсін, III курс)

Салаева Құралай (хореография, III курс)

Алла Тағаланың әмірімен, Пайғамбарымыздың (с.а.у.) сүннетімен отау құрдық. Қуанышта да, қиыншылықта да сүйген жарың қасыңнан табылса, бақыт деген сол. Басты ерекшелік осында. Ал қызығына келсек, отбасылық өмірдің қызығы еш уақытта таусылмайды ғой, көрер шаттығымыз алда деп білеміз. Алла амандығын берсе, ол күндер де алыс емес.

Тұрысбек Жантай (эстрадалық актер өнері, II курс)

Тұрысбекова Аяулым (драма актері, IV курс)

Осыдан төрт ай бұрын Расул есімді сәбиіміз дүниеге келді. Отбасылық өмірдің қызығы - Расулда. Жанұялық өмірдің маңыздылығы мен бақыты - қос ғашықтың бір біріне түсіністікпен қарап, бағалай білуі.

ҚУАТ ЕЖЕМБЕК: Бала кезден ақын болу арманым...

Болашақтан зор үміт күттіретін, бойындағы қабілетін, дарындылығын дүйім жұртпен бөлісіп жүрген жас таланттарымыз бүгінде аз емес. Өнер жолында өзіндік орнын қалыптастыруда, өзгеге ұқсамайтын ерекше қабілеттерімен алға басуда. Осындай қасиетке ие жандардың бірі - өнер ордамыздағы «театртану» мамандығының 3 курс студенті (Ә.Сығай шеберханасы) **Қуат Ежембек**.

«2013 жыл қараша айының 25-ші жұлдызы мен үшін ерекше күн болды!», - деп еске алды жас талант иесі.

Олай деуге толықтай негіз бар. Дәл осы күні Сарыарқаның төрінде орналасқан Тілеп қобыз сарайында Республикалық патриоттық әндер байқауы өтіп, Қуаттың сөзіне жазылған «Туған жер» (әні: М.Кәкімхан) әні бірінші

орынды иеленді. Ақындық өнер - сөз өнерінің аса қастерлі саласы, ақын бойындағы шығармашылық қуат пен шынайы таланттың биік өлшемі, ұлттық әдебиеттегі сезім мен сырға толы тамаша өрнектердің дәстүр мен ақын шабытының астаса келіп, өлең құдіретінің жарқырап көрінер әсемдік әлемі.

Киелі Семей өңірінің тумасы жас ақын Қуат бойындағы бұл қасиеттің бүгінгі таңда өрбуіне түрткі болған жанды былайша еске алды:

-Ақын болу бала кезден бері келе жатқан арманым еді. Ақын, жазушылардың шығармашылығымен етене жақын болған марқұм әкем кітапты көп оқитын. Бойымдағы талантымды шыңдауға негіз болған, ақындық жолға итермелеген, бүгінде ойымдағыны қағаз бетіне түсіріп жүруіме түрткі болған - әкем.

-Ақындар неге келбетті келеді? - деген сауал сәби көңіліне жиі оралатын.

-Олар халықтың адамы ғой, ел еркелетеді, жақсы көреді. Сондықтан олардың көңілдері әрдайым жас - деп, баланың сана-сезіміне сай жауап қайтарған әке сөзі әлі есінде. Әке өсиетін жерге тастамаған жас өнерпаз ақиық ақындарымыздың туындыларын жастайынан бойына сіңіріп, мектеп қабырғасынан алғашқы өлеңдерін жаза бастады.

«Ең алғашқы өлеңім мектебімде шығатын «Бастау» газетінде жарық көрді. 5-ші сыныптан бастап облыстық, республикалық жас ақындар мұшайрасына ат салысып, бірталай алғыс хаттар мен дипломдарға ие болдым».

Жас ақын өз шығармашылығында жалаң сөздер мен жаттанды тіркестерді қолданудан қашпақтайды. Көздеген мақсатының арқасында республика көлемі бойынша 40-қа жуық өнерпаздың ортасынан топ жарып шығуының сыры да осында болса керек.

«Елордадағы алғашқы жеңісімді үйде отырып, менің тақымымды қысып отыратын анама арнадым!»

Қуаттың өмірлік ұстанымы:

« Шындығын жоғалтып алмау».

Әріптесімізге өнер жолында алар асуларыңыз бен бағындырар белестеріңіз ұзағынан болсын деген ізгі ниетімізді білдірдік.

Сүйемін

Өмірді сүйем, болса да мейлі өлшеулі,
Үмітті өшіріп, төксе де қанша мұң-шерді,
Сәулесі күңгірт, жолдары тайғақ болғанмен,
Бар екендігі үшін, адалдық деген бір белгі.

Жарысқан желмен жебедей жүйрік ойменен,
Тітіркенеді ықпалыменен бой-денем.
Өнерді сүйем өрнегін ойдың өрбітіп,
Ақиқатты айтып, тарихым болып сөйлеген.

Жүректе жалын, бойымда қуат бар да леп,
Сұраса дағы ер-тоқымын ол тарда тек,
Ыза-кегімді көз жасымменен шығарып,
Жаманды сүйем, жаратты оны Алла деп.

Төбемде қаптап, қара бұлт кетпей басымнан,
Ақылым жетпей, амалым құрып шашылғам,
Самалым болып әкеткен бәрін төбемнен,
Досымды сүйем, табылды гой деп қасымнан.

Қолында тұрса тиесілі елге қаражат,
Жұмсаған бәрін орын-орныммен саралап,
Көз жұма қарап, ала жін аттап көрмеген
Адалды сүйем, ниеті үшін ғаламат.

Пайдасы үшін намысын салған саудаға,
Өмір жүргізген өзенге, көлге, тауға да.
Көрінбей жүріп, көз жасын елдің көл еткен,
Арамды сүйем, келер деп бір күн тәубаға.

Мін іздеп бойдан, қарайтын қарсы күдікпен,
Шәкірттің ынашып шәрбаттай ойын шіріткен,
Ақшаны көріп, талантты тани алмаған
Ұстазды сүйем, түзелер деген үмітпен.

Ақиқат осы, жазбадым оны текке мен,
Әділдік жоқ қой, сол үшін ғана кектенем,
Күшпенен кімді күресіп жеңе аласың,
Амалым қанша сүйем ғана шектелем...

Сәбилік сәт...

Өткенді ойласам өртенеді ішім,
Балалық кезім көркем еді шын,
Аңсаған шақта апарар сонда
Сиқырлы сара жол келемісің?!

Оралса ойға бәрі игі едің,
Тұла бойымды қариды менің.
Сағынтып барады ауылымда қалған
Сәби көңілім, сәби жүрегім.

Бала көңілімнің гүлденгенінде,
Бағалап тіпті үлгермедім де.
Балшыққа батып, шалшыққа шомып,
Қалдың ба екен жүрген жерімде?!

Алдағы таңдар тосады немен?
Өткен күн тарих жасайды менен.
Аязда тоңған күндерге қазір
Жүрегім жібіп, босайды денем.

Жағалап жарды, жантайған шақта,
Айналып қызығы ортайған баққа,
Жалынды ұшқыр осы жасымды
Аңсармын ба екен, қартайған шақта?!

Еңбектеп алда жүретін кез бар,
Бір-екі тіспен күлетін кез бар.
Өткен-кеткенге өкпелі кез бар
Құбылма көңіл, төкпелі кез бар.

Ұмытпа тағдыр тұрақтамасын,
Балалық күннен жырақтамасың.
Барлығы бала, сәби кезінде
Қартайып қалар бірақ та жасың.

Өткенге өкпем жоқ ала бөтен,
Тәп-тәтті шағың тоналады екен.
Сәбилік сәтің қауқарсыз, қамсыз
Қарттық боп ғана оралады екен...

Оралу

-Ей, сен ит! Қоймадағы астықты шетінен сатып, байып кетемін деп ойладың ба? Тез жауап бер иттің ғана баласы! Сағида үн жоқ. Сасқанынан не айтарын білмей аң-таң болып тұр.

-Ей, жексұрын неменеңе өтірік жынды болып тұрсың? Жауап бер тез!

Сағидың бар айтқны:

- Өтірік, бәрі де өтірік...

- Не өтірік?!

- Бәрі де өтірік айтады! Бәрі...

- Кім?

Сағи жауап қатпады. Үнсіз. Мелшиіп тұр.

- Әкетіндер мына арамза итті!

Екі жас жігіт қолын артына қайырып, Сағиды машинаға апарып салды. Сағи еш нәрсе түсіне алар емес. Бар білері, бұның бәрі өзіне тағылған өтірік жала екендігі. Бірақ бұл «кімге керек болды?» «не үшін?»,- деген сұрақ көкейін тесіп барады. Осы түнін Сағи темір тордың аржағында өткізді. Келесі күні ешқандай дәлел, айғақ таппағандықтан оны босатып жіберген еді. Ол шыға салып жұмыс жағына беттеді. Кешегі қаһарлы айдаһардың алдына қайтадан келді. Келіп өзіне тағылған жаланың мән-жайын сұрастыра бастаған. Қаһарынан қар жауып, қабағын қарс түйген әкім, оның алдына табақтай мөр басылған парақты лақтырып кеп жіберіп:

- Қадіров, сіз жұмыстан қуылдыңыз. Енді өз жөніңізбен кете беріңіз!

- Жолдас Апрамов, бұл қалай сонда?

Менсінбеушілік дауыспен оны төмендете сөйлеп:

- Иә, Қадіров солай! Халықтың адал еңбегін жымқырып, өз пайдасын көксейтін арамза арамтамақтарға біздің ортада, тіпті біздің қоғамда орын жоқ! Сондықтан өз жөніңізді біліп, кабинетті босатыңыз.

- Мұның бәрі жала ғой!

- Жасайтыныңды жасап алып, енді ақталудың керегі шамалы.

- Қалайша?! Еш кінәм, айыбым жоқ бола тұра... істегем жоқ деймін сізге, – айқай салып көзін ашып қараса, баяғы сол жаман лашығының іші екен. Өңі ме, түсі ме айыра алмай, көзін тағы бір жұмып ашты. Иә, Апрамов түсі екен. Қарыны ашқандықтан, денесінде титімдей де күш қалмапты. Енді бір қараса, екпетінен түсіп жатыр екен. Тұла бойы қақсап жатқандықтан, шалқасынан түсіп жатуға әлі жоқ. Оның үстіне төбесінен тесірейген күн де, қарақұстан шағып, берекетін қашырды. Тұла бойы быршып терлеп кеткен, киімі сығып алардай су. Біраз жан-жағын барлай қарап жатып, көзі тағы да ілініп кетті. Соңғы күндері байғұс қарттың, өңі мен түсі құдды бір-бірінен айырмасыз егіз бала тәрізді. Қайсысының кім екенін біле алмай басы дал болады. Қазір де көріп жатқан түсін өңіне балап жатқандай.

«Апрамов оттайды, менің еш кінәм жоқ. Бұның бәрі жалған». Қолындағы шишасынан арағын қылқылдата жұтып, аяғын әрең басып келеді. Удай мас. Бойын ашу-ыза билеп алған, айналасының бәрін жапырып келеді. Сағи үйіне қалай келгенін де білмей қалды. Кіре бере ошақтың басында жылап отырған әйелі – Мақпалға көзі түсті. Оның қасында ол жасар ұлы Сәрсен де отыр. Кенет:

- Жетер! Мен өліп пе едім?! Кімінші жоқтап отырсың? – деп, жекіріп айқайлай бастады.

- Сағи -ау! Не бүлдірдің – дегені сол-ақ екен, Сағи оянып кетті.

Оянып алып, жас балаша еңкілдеп жылап жатыр.

«Балам, Сәрсенім! Сенің мені жек көруіңнің себебі бар, ұлым кешір мені! Сені анаңнан айырғаным үшін кешір мені» - деп, сандырақтай бастады. Сағи Мақпалды сол өтірік жаланың кесірінен, ашу-ызаға булығып келіп, мастықпен соққыға жыққаннан кейін, соның кесірінен қатты сырқатқа ұшырап, араға екі ай салып, дүниеден өтерін ол қайдан білген?! Ал енді, өзінің қазіргі күйі мынау. Осы жерде көз жұмса ит-күсқа жем болары хақ! Сандырақтап жатып, есін жиып көзін ашты. Барлық әл-куатын жинап, басын көтеріп алды. Бедірейіп біраз отырды да, қойынынан ұлының суретін алып, өксіп-өксіп жылап алды. Сағидың ендігі ойы, өткенін ойлап құр өкінішпен көз жасын сұрту емес. Жоқ, ол емес. Ендігі жан айқайы, қаусаған, қу сүйек денесінен жаны шықпай тұрғанда, Сәрсенін бір көріп қалу.

(жалғасы келесі санда)

Бердімұрат Сайлаубек

ҚАЗАҚ ҰАТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

«ГҮЛДЕЙ ҚҰЛШЫРҒАН ГҮЛЖАН БОЛМЫС»

Менің бұл кісімен көптен бері әңгімелесіп, сұхбаттасқым келіп жүрген. Кітаптан, газет-журналдардан, басқа да ақпарат көздерінен оқып-білу бір бөлек, сол адамның өзімен жүздесіп, әңгімелесу кісіге тіптен өзгеше серпін береді. Жайдары жүзін көріп, өмірі мен өнерін ұштастыра әңгімелескенге не жетсін? Бүгін сәті түсіп арманым жеткендей болдым. Сабақ кезі болатын. Кенеттен есікті біреу қақты. Бұл кезде танымал театр сыншысы Бағыбек Құндақбаевтың шәкірті, ізбасары Жаңагүл Сердәліқызының дәрісі өтіп жатқан тұсы еді. Есік тағы да қағылды. Жаңагүл Сердәліқызы: - Иә, бұл кім кіре беріңіз - деді. Есікті жәйлап ашып, жарқын келбетті Гүлжан Әспетова кіре бере: - Кешірсіз, маған Арман деген балам керек болып тұр. Өткенде менімен жолығамын деп жүр еді. Сол үшін арнайы келіп тұрмын. - деп сөл ғана жымыды.

- Өрине, Армантай бара ғой. Халық артисінің өзі сені іздеп келіп тұрғанда, қалайша бармайсың, бар тездете ғой..., - деді Жаңагүл апай. Қуанышымда шек жоқ. Бұл сөздерді ести сала, қолыма қойын дәптерім мен қаламымды алып, артынан ере жонелдім. Ұлағатты ұстаздың жұмыс орны, оқу-жаттығу кабинетіне кіргеннен кейін, өнер тәңірегіндегі сахна саңлағымен жарасымды әңгімеміз басталып-ақ кетті...

Гүлжан Әспетова Жамбыл облысы, Мерке ауылында дүниеге Шіркін-ай, Мерке деген жердің жәннаты ғой. Аспанмен ұштасқан көк сенгір заңғар таулары, сол таудан сылдырап аққан мөлдір таза бұлағы, қызылды-жасылды гүлдері көздің жауын алардай, жайқала өскен шөптерінің, түрлі емдік қасиеті бар жалбыздарының бұрқыраған ғаламат иісі солай деуіме негіз болып тұрған тәрізді.

1946 жылдың мамыр айының аяғы еді. Жарылқасын әкей мен Уәзипа ананың шаңырағында үлкен қуаныш, үлкен мереке. Бес ұлдан кейін дүниеге қыз нәресте келді. Иә, бұл отауға көптен бері қыз бала бұйырмаған еді. Неге екені беймәлім. Қыз бала жарық дүние есігін аша салысымен шетіней береді екен. Осыны уайымдап, қатты күйзеліске салынған ата-ана Жаратқан Жаппар иемізден бір қыз нәресте нәсіп қылуын күнде өтінеді. Шүкір, тілектері қабыл болып, өмірге Күлжахан есімді кішкентай ғана сәби келеді. (Кейінірек ол Гүлжан аталып кеткен А.А.) Міне шаттық, міне береке, міне думан. Бір қызығы, ол «іңгәләп» жыламай, аяқ-қолың тырбандатпай, сыртқы шаранасымен бірге шар сияқты доп-домалақ болып түсе қалыпты. Бәрі аң-таң болып, көргендеріне таңырқап, таңғалып қарап қалған. Сол кезде, үлкен әжесі Ырысты кемпір әлгі шарды жарып жібергенде, ішінен жұмыртқадан шыққан сарыуыз балапандай болып, Әспеттің немересі Гүлжан шығыпты. Ата-анасы үйдің жалғыз қызын, «қанаттыға қақтырмай, тұмсықтыға шоқтырмай» еркіндік пен еркелікте өсіреді. Тіпті еркелетіп, есімін атамай «Гүлжеке» деген атаумен атайтын болған. Өңкей ұлдардың арасында бойжетеді. Оқуда да зерек әрі алғыр болады. Пушкин, Лермонтов өлеңдерін жатқа айтуда ешкімге дес бермейтін-ді. Балалық балғын шағынан бастап өнерге бейім болып өсті. Кішкентайынан артис болуды армандаушы еді. Бірақ, анасы мен әжесі: «Артистік өнер қыз балаға қол емес, бұл мамандық нәзік жандыларға арналмаған» деп түбегейлі қарсы болды. Дегенмен де, әкесі ара түсіп: «Бетінен қақпандар. Өз еркі білсін», - деп жүрекжарды ақ батасын береді. Сонымен қайсар қыз өзіндік ішкі жан-дүниесінің қалауымен, үкілі үмітінің жетегімен арманын қанат етіп, Алматыға жол тартады. Бұл - 1963 жылдың жазы еді. Сол жылы Құрманғазы атындағы Алматы консерваториясының актер бөліміне оқуға қабылданады. Қабылдау комиссиясының құрамында болған режиссер Мен Дон Ук болашақ сахна шеберінің кескін-келбетіне тамсана қарап: «Сен нағыз Джульетта образын бейнелейтін актрисаға лайықсың», - деп еді. Иә, сонымен талабы таудай Гүлжан Әспетова Қазақстанның Халық артисі, профессор, тұңғыш ұлттық арнайы режиссерлік диплом иеленген әйгілі Асқар Тоқпановтың сыныбына түседі. Иә. «Тоқпановтың тоқпағынан» бұл актриса да өтеді. Ерекше дарынының арқасында ұстаз сенімін ақтап, дипломдық жұмыстарында М.Әуезовтың «Қарагөзінде» Қарагөз ролін кескіндейді. Және де тамаша актерлік шеберлігінің арқасында зор қошеметке ие болғаны да жасырын емес. Бірден, Кеңес Одағының халық артисі, Халық Қаһарманы, Мемлекеттік сыйлықтардың лауреаты Әзірбайжан Мәдиұлы Мәмбетовтің көзіне түсіп, театр факультетін бітірісімен ұлттық өнеріміздің қара шаңырағы, әкемтеатрға қызметке алынады. КСРО Халық артистері - Шолпан Жандарбекова, Фәрида Шәріпова, Асанәлі Әшімов, Ыдырыс Ноғайбаев сынды өнер тарландарымен иық тірестіре жүріп, сахнаның бітім-болмысын, небір жұмбаққа толы қыр - сырын шама - шарқы келгенше меңгеруге тырысып бақты. Қаншама

теперіш, қаншама қысым көрсе де, болашақ театр жұлдызы еш қиындыққа мойынсынбай, өзіне жүктелген міндетті абыройлы атқара білген. Актерлік өнер ұқыптылықты, үлкен жауапкершілікті талап ететін нәзік те күрделі, рахатынан гөрі бейнеті мен зейнеті әлде қайда көп кездесетін өнер. Сахналық мамандықтың осы бір ерекшелігін Гүлжан Әспетова өзінің алғашқы қадамынан бастап жадында сақтаған.

Алғаш рет Қарагөз болып, театр сахнасын аттаған күні кешегі жас қыз бүгінде Найман ана (Ш.Айтматов «Ғасырдан да ұзақ күн»), Құртқа (М.Әуезов «Қара қыпшақ Қобыланлды»), Мехменебану (Омар Хайям «Фархад-Шырын»), Бәтима ханым (Т.Ахтанов «Ант»), Иокаста Катарина (Софокл «Эдип патша»), Кальпурния (Шекспир «Юлий Цезарь»), Мадлена (Мольер «Мадлена Бэжар») сынды 100-ден астам рөлдерді кескіндеп, кейіптеп, бейнелеп жұртшылықтың жүрегіне жол тапты. Алғашында М.Әуезов атындағы мемлекеттік академиялық қазақ драма театрында қызмет атқарған дарынды артист, кейін елордамыздағы Қ.Қуанышбаев атындағы қазақ музыкалық драма театрына жұмыс бабымен ауысады. Оны классик режиссеріміз Әзірбайжан Мәмбетовтың өзі арнайы шақырған болатын. Еліміздің жүрегі, жас Астанамыздың театр сахнасында Ш. Айтматовтың «Ана-Жер-Ана» - Толғанай, «Ғасырдан да ұзақ күн» - Найман ана, Ә.Сарайдың «Балуан Шолағындағы» - Балуаның анасы, Ф. Буляковтың «Күйеуге шыққан кемпірлер» - Фатима, В.Дельмардың «Баянсыз бағындағы» - Люси Купер, Дж.Патриктің «Қымбатты Памеласында» - Памела рөлдерімен жергілікті көрермендерді өнерімен сусындатқаны мәңгі жүрегімізде. Иә, театр репертуарында Д.Патриктің «Қымбатты Памела» қойылымы осы күнге дейін Гүлжан Әспетованың ықпалымен барша жұртты тамсандырғаны хақ. Неге екені өзіме де беймәлім. «Қымбатты Памела» спектаклі болатын күні театрға асығатындай дәрежеге жеттім. Саңлақ сахнагердің ойын өрнегін көруге әрқашан да жаным құмар. Бәлкім, бұл құмарлық ерекше талант иесінің әсерлемей шынайы характер тудырып, ойнауынан болар. Өмірдің әр-түрлі қиын қияметін пешенеме жазылған тағдырым деп қабылдаған жасамыз әйел Памелланың тұрмыс-жағдайы қаншалық кедей болса, жан дүниесі соншалық бай. Өзі секілді қалдықтарды қанағат тұтқан өрімдей жастарды көрген кейуана, бақыт тек байлықта ғана еместігін тәубешіл ұстанымымен ұқтырады. Ессіздікпен екі жүзділікті елең қылмаған әйел шексіз мейірбандылығымен адасқан жандарды ақ жолға салады. Осындай жаны мөлдір, бұлақ суындай таза, кіршіксіз бейнені Гүлжан Әспетова бөямасыз табиғи қалпында кескіндей біледі. Оған күмәніміз жоқ. Көрермен қауым, театр мамандары да оның еншісіндегі рөлдерге үнемі риза. Айтар алғыстарыда аз емес. Сахнаға әркез шыққан сайын жаңаша бір леп, жаңаша бір ойын алып шығады. Зал әрқашан нық толы болатын. Бұл тек Гүлжан Әспетованың танылған қырларының біржағы. Өзінің кәсіби шеберлігімен, ұшқыр талантымен өнер сахнасында өз орнын тапқан Гүлжан Әспетованың кино саласына қосқан үлесі де айтарлықтай. Атап айтқанда, «Қазақфильм» киностудиясының «Несібелі», «Тоғызыншы ұлдан қорық», «Жау», «Мосфильмнің» «Киттер кеткенде», «Ақ бақсы» көркем туындыларында, «Еңлік-Кебек» телефильмдерінде басты рөлдерге түсіп, көрермен көзайымына айнала берген.

Театр сахнасы мен экран - эфирдегі толағай табысты һәм сәтті өнерімен қатар, педагогикалық қырынан бір көрінді. Алматы шаһарында жүргенде Т.Жүргенов атындағы Өнер институтында сахна тілінің сырларынан болашақ сахна тұлғаларына дәріс оқыды. Енді міне, Елорда да бұл жауапты да қиын үрдісті жалғастырып келеді. Өмірде, сахнада жинаған тәжірибесін, білім-ғылымын шәкірттеріне үнемі жеткізіп келген, жетікізіп келеді де. Бұл еңбек жолында актрисаның төккен маңдай тері аз емес. Дарынды дарабоздың алдын көрген шәкірттері бүгінде еліміздің түпкір-түпкірінде абыройлы қызмет атқарып жүр. Қазақстанның Халық артисі, «Құрмет Белгісі» орденінің иегері Гүлжан (Күлжахан) Әспетова талай асуларды бағындырған, «жүзден жүйрік, мыңнан тұлпар» дүлдүл сахнагер. Тәнірім, қуат, күш-қайрат берсе, әлі талай кесек-кесек образдарды дүниеге әкеледі деп, нық сеніммен айтуыма әбден болады. Ғұмыр жасыңыз ұзағынан болсын, Гүлжан, жәй ғана «Гүлжеке» Әспетова...

Арман Айтжан

К НОВЫМ ВЕРШИНАМ...

Лебедев Игорь Борисович

Профессор, советник ректора, член Ученого совета и ректора

Обретение Республикой Казахстан статуса суверенного государства, укрепление экономики страны открыли новые пути для развития национальной культуры и искусства, которые получают все большее внимание государства и необходимую финансовую поддержку. Убедительным подтверждением правильности политики государства в области культуры и образования является создание Казахской Национальной Академии музыки, которую открывал лично Нурсултан Абишевич. Прошло чуть больше 15 лет с этого знаменательного для нас события, и за столь короткий срок при поддержке руководства

страны наша Академия музыки сумела перерасти в Университет искусств с прекрасными зданиями, одним из лучших инструментариев на постсоветском пространстве, которому завидуют многие ректора аналогичных учебных заведений, и самое главное - большой перспективой дальнейшего развития.

Мы собрали по крупицам замечательный педагогический коллектив. Отреставрировали и привели в нормальное состояние все помещения, которые достались нам в наследство. Благодаря работе педагогов, приглашенных в Академию, идет интересная концертная и учебная работа. Созданы симфонический, камерный и духовой оркестры, оркестры казахских и русских народных инструментов, ансамбли скрипачей, хоровые, фольклорные коллективы, в которых большая часть состава - наши выпускники и студенты. Ряд ведущих специалистов получил прекрасные благоустроенные квартиры, что очень вдохновляет и закрепляет профессиональные кадры.

Первостепенной задачей всего профессорско-преподавательского состава является развитие способностей у одаренных детей, создание необходимых условий для всестороннего образования и воспитания будущих мастеров искусства.

Со страниц этого нового издания - примите мои самые сердечные поздравления и пожелания. Надеюсь, что учеба в Университете придаст положительный импульс в воспитанию и становлению творческой личности - будущего нашей страны. От всей души желаю профессорско-преподавательскому коллективу отличных студентов, новых взлётов и побед, мечтаний и надежд, неиссякаемой жажды к созиданию.

Желаю всем Вам успехов, бесконечного полёта в удивительном мире искусства. Здоровья и прекрасного настроения, мира и счастья, творчества и процветания.

СОДЕРЖАНИЕ

Лебедев И.Б.:
«К новым вершинам...»
19 стр.

Содержание
20 стр.

Art gallery:
Капышева А., Омарова А.
21-26-30 стр.

Сапаргалиева Ж.:
«Со славным юбилеем!»
22 стр.

Юсупова А.К.:
«Особое видение»
24-25 стр.

Исина К.:
«Музыка не может исчезнуть!»
27 стр.

Лумпов Е.:
«Экология души»
28-29 стр.

Анонс
30 стр.

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

Вашему вниманию работы
студентов IV курса
(художники по гриму театра, кино
и ТВ)

Капышева Айжан

Омарова Азина

СО СЛАВНЫМ ЮБИЛЕЕМ!!!

В преддверии Нового 2014 года в Органном зале Казахского Национального университета искусств состоялся концерт флейтовой музыки, приуроченный 60-летию со дня рождения и 35-летию творческой деятельности замечательного музыканта, флейтиста - виртуоза, доцента кафедры духовых и ударных инструментов Нургалиева Ерхата Какибаевича. На сцене блистали юбиляр и его студенты. Вечер прошел в теплой, дружеской атмосфере. Прекрасная музыка чередовалась теплыми поздравлениями коллег-педагогов.

Ерхат Нургалиев - яркий представитель флейтовой школы Казахстана, один из ее основателей. Он имеет богатый исполнительский и педагогический опыт работы, воспитал целое поколение флейтистов.

На протяжении многих лет работал концертмейстером группы флейт в ГАТОБ имени Абая, почти 25 лет посвятил себя РСМШ имени Жубанова. С 2010 года продолжил свою педагогическую деятельность в стенах КазНУИ. За эти годы он подготовил немало лауреатов республиканских и международных конкурсов, тем самым своим неустанным трудом он поднимает уровень мастерства флейтистов нашей страны. Наш юбиляр был неоднократно председателем и членом жюри на различных международных и республиканских конкурсах, а также является членом Национальной ассоциации флейтистов в США (штат Атланта).

Его труд отмечен государством: Ерхат Какибаевич награжден многочисленными почетными грамотами, в числе которых грамота «За заслуги в развитии музыкального искусства РК» (2001г.), а также знаком Министерства культуры РК «Мәдениет Қайраткері» (2000 г.) и нагрудным знаком «Ыбрая Алтынсарина» (2006г.).

От имени всех флейтистов и коллектива Казахского Национального университета искусств хочется еще раз поздравить Нургалиева Ерхата Какибаевича со славным юбилеем и пожелать крепкого здоровья, талантливых учеников, сил и энергии для осуществления творческих замыслов во имя процветания флейтовой школы Казахстана!

ҚАЗАҚ ҰАТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТИ

Евразийский симфонический оркестр КазНУИ покорил Америку!

Евразийский симфонический оркестр КазНУИ, созданный в 2008 году, с каждым годом профессионально крепнет, набирает свои творческие силы, демонстрирует высокий исполнительский уровень. Свидетельством этому являются ежегодные яркие выступления студенческого оркестра в лучших концертных залах мира (Золотой зал MUSIKVEREIN в Вене (Австрия), концертный зал им. Б. Сметаны в Праге (Чехия), Большой зал Московской консерватории им. Чайковского, концертный зал им. М. де Фалья в Гранаде (Испания) и др).

Юбилейный год для Национального университета искусств с успехом завершился грандиозными гастролями Евразийского симфонического оркестра в США. Впервые студенческий оркестр из Астаны во главе с ректором КазНУИ, Народной артисткой РК Айман Мусахаджаевой выступил на знаменитых сценах Вашингтона («Кеннеди-центр»), Нью-Йорка и Бостона («Boston Opera House»). Гастрольный тур состоялся с 1 по 6 декабря 2013 г. Концерты оркестра были приурочены двум знаменательным датам: Дню Первого Президента РК и 15-летию Национального университета искусств.

Под управлением дирижера Айдара Торыбаева прозвучали шедевры казахской и мировой классики: симфонический кюй «Дайрабай» Е. Рахмадиева, концерт для скрипки с оркестром А. Хачатуряна, «Капризы» Н. Паганини в переложении для оркестра М. Скорика и др.

Концерты прошли с огромным успехом. Американская публика долго не отпускала со сцены музыкантов из Казахстана - великолепную скрипачку Айман Мусахаджаеву и симфонический оркестр. Их искусство было вознаграждено заслуженным признанием и бурными аплодисментами искушенных ценителей классической музыки.

Первый гастрольный тур Евразийского симфонического оркестра по городам Америки завершился блестяще. Этот успех, несомненно, окрылит молодых музыкантов оркестра, даст сильный стимул на совершенствование своего исполнительского мастерства во имя достижения новых творческих побед!

фото оркестра с концертного турне по Америке.
Автор фотографий: Еркинбек Птыралиев

ОСОБОЕ ВИДЕНИЕ

Индивидуальность и разносторонность - одни из основных качеств человека творческой профессии. В этом номере мы с огромным удовольствием представляем вашему вниманию беседу с членом Национальной секции Международной ассоциации художественных критиков при ЮНЕСКО (AICA), Членом Союза Художников РК, кандидатом искусствоведения, доцентом кафедры «Искусствоведения» Юсуповой Ардак Кенесовной, - мастером с особым взглядом.

- Ардак Кенесовна, каковы были Ваши первые впечатления от города и университета?

- Прежде всего, меня впечатлила материальная база: современное здание, аудитории оборудованы, большие пространства вокруг университета. Конечно, в Астане я была и раньше, но по сравнению с 1999 годом произошли кардинальные изменения.

Прошло буквально десять лет, и город превратился в огромный мегаполис. Здесь интересная архитектура, хоть и не всем, конечно, нравится. Чем больше я здесь нахожусь, тем комфортнее себя ощущаю.

- Раз уж мы заговорили об Астане, то хочется отметить, что сейчас сюда стекается весь цвет казахстанской интеллигенции. По-вашему чувствуется ли здесь какой-либо синкретизм искусств? Имеет ли место астанинская школа как таковая?

- Школа – это вопрос даже не десяти лет. В университете более тесные связи, и представителями разных творческих профессий это, конечно, ощущается. Дело в том, что в Алматы в течение десятилетий складывались определенные традиции, и, тем не менее, мы (искусствоведы) меньше общались с музыкантами. А здесь мы с огромным интересом общаемся с представителями разных профессий. Это очень интересно! И чем дольше мы здесь находимся, тем больше людей для себя открываем. В принципе, если вспомнить историю Казахстана, то 60-е – 70-е годы как раз и отличались тем, что произошел взрыв в искусстве. Мне кажется, в не меньшей степени это было обусловлено тем, что люди разных профессий (гуманитарии, историки, писатели, литераторы, музыканты, художники) очень тесно общались. Были яркие представители, в каждой области свои, которые, тем не менее, были открыты для всех видов искусств. Мне кажется, что во всяком случае в нашем университете есть такая хорошая завязка для очередного этапа искусства Казахстана. Результаты должны быть.

- Понятно, что наш университет существует еще достаточно недолго, тем не менее, хочется спросить, сложилось ли какое-то мнение о нашем ВУЗе?

- Если опираться на мой опыт, то начнем с того, что процесс только начинается. И пока нас не очень знают за рубежом, во всяком случае там, где мы были – это Португалия. В целом, я могу сказать, что отношение к людям творческих профессий как к небожителям. Достаточно сказать, что ты искусствовед, художник, или музыкант, и за этим следует однозначное восхищение. Недавно мы

проходили повышение квалификации в Техническом университете, где нас обучали представители разных стран. Это Боливия, Португалия. Я думаю, что постепенно университет будут узнавать, связи будут более крепкие с коллегами из разных стран.

- Есть перспектива у нашего университета?

- Безусловно. То, как ректор видит будущее университета, какие шаги предпринимаются в этом направлении.

- Ардак Кенесовна, Вы являетесь доцентом кафедры «Искусствоведения». Каждый год достаточное количество ребят приезжает поступать в КазНУИ с разных регионов. Хотелось бы спросить, отличается ли местная школа искусствоведения от той же школы алматинской академии искусств?

- Отличается. Прежде всего, я хочу сказать, что поступают ребята более осознанно, то есть они знают куда идут и (что мне нравится еще больше) зачем они идут. И результаты видны. Не смотря на то, что наша специальность только недавно открылась, ребята печатаются, участвуют в конкурсах, фестивалях. Пишущие люди, творческие – это очень приятно. Они более мобильные, открытые. Это связано не столько с регионом, сколько с тем, что поколение другое. Меняются условия, технические средства, вы стали более свободны в плане доступа к информации. Хотелось бы, чтобы то, что я сейчас вижу, крепло и развивалось.

- Кафедра «Искусствоведения» входит в состав факультета «Театра, кино и ТВ». Нам известно, что Вы являлись членом жюри Первого смотра-конкурса работ режиссерской кафедры. Интересно ли Вам было работать в жюри, остались ли какие-то впечатления?

- Впечатления остались очень позитивные, потому что участвовали, опять-таки, не старшие курсы, а буквально первый-второй курс. Тем не менее были сильные работы. Даже в тех работах, которые не заняли никаких мест, чувствуется потенциал. Меня поразило особое специфическое видение Астаны. Дело в том, что наша школа кино очень тесно переплелась с историей и видением города Алматы. Так, что когда сравниваешь с тем, как снимают Астану, чувствуется контраст. Очень понравилось, что нет рекламности, искусственности. Нет ощущения железобетона, стекла, и того, что мы видим на телевидении. Очень радует, что присутствует художественное видение. Ребята (режиссеры, операторы) чувствуют, и могут передать атмосферу города, и каждый видит и воспринимает его по-своему.

- В заключение нашей беседы, что Вы можете пожелать студентам нашего университета?

- Смотреть на мир широко открытыми глазами, хорошо учиться. Мне очень нравится тот потенциал, который я вижу. Я надеюсь, что ребята будут работать с удовольствием, что смогут найти себя в своей сфере, в которой смогут раскрываться.

КАРЛЫГАШ ИСИНА: «МУЗЫКА НЕ МОЖЕТ ИСЧЕЗНУТЬ!»

Говорят, искусство не любит скромных. Однако есть люди, и в наши дни живущие по завету Константина Сергеевича Станиславского - привыкшие любить искусство в себе, а не себя в искусстве. Не так давно в столице завершился республиканский конкурс музыкального искусства «Music Souvenir KZ». Мероприятие было организовано центром творческих инициатив «Art Aspect» при поддержке столичного филиала союза композиторов и общественного объединения композиторов Карагандинской области «Балауса». Однако, не смотря на это, мероприятие прошло тихо и осталось тайной для простых любителей музыки. Волею случая, нам удалось узнать, что обладателем 1 места в номинации «Фортепиано. Соло» стала студентка нашего ВУЗа Исина Карлыгаш - **настоящий**

фанат музыки, истинная творческая личность и при этом абсолютно земной добрый человек, критически относящийся к себе и реально смотрящий на мир.

О предстоящем состязании Карлыгаш узнала за месяц до начала выступлений. Заявку подавала, что называется, в последний момент. Жестких требований к исполняемой программе не было. Главнсе было сыграть два любых произведения казахстанских композиторов. «Я участвовала в двух номинациях, - вспоминает Карлыгаш, - «Фортепиано соло» и «Фортепиано дуэт». В номинации «Фортепиано. Соло» я играла Алмаса Серкебаева «Сонату» 3-ю часть, и произведение Аиды Исаковой «Народная песня» (обработка народной песни «Ак коныр»). А в номинации «Фортепиано. Дуэт» я играла вместе со своим педагогом Кульсеитовой Шахризодой Бекболатовной. Мы с ней играли танец из оперы «Биржан Сара» Мукана Тулебаева и пятый «Таджикский танец» Ахмета Жубанова».

По рассказам Карлыгаш, конкурс был открытым, республиканским. Участвовали в нем разные ВУЗы и колледжи страны, но зрители о нем знали очень мало, потому что не было соответствующей рекламы. Мероприятие происходило в большом зале оперного театра им К. Байсеитовой, где конкурсанты выступали и с удовольствием слушали друг друга. **Для Карлыгаш этот конкурс был не первым.** До этого она уже участвовала в Республиканской Олимпиаде, которая проходила в Алматы, весной прошлого года. В ней участвовали студенты нашего ВУЗа, и Алматинской консерватории. Забегая вперед заметим, что сейчас в планах девушки участвовать в интернет-конкурсе, который будет проходить в Сербии. **«Я считаю, что это очень удобно, потому, что не у всех есть возможность ездить за границу»,** - поделилась Карлыгаш.

Безусловно, как конкурсант Карлыгаш еще новичок, однако это лишь усиливает ее интерес к событиям подобного рода. Конкурсы для нее - это хорошая закалка. Чтобы упорно готовиться к конкурсу, чтобы играть на нем, надо развить невероятную выносливость и стальные нервы! **«После этого становится очень легко играть на экзаменах!** - заметила Карлыгаш, - однако когда я играла на «Music Souvenir KZ», я очень волновалась, потому что произведения у меня были совсем новые. **Но я справилась!».**

Справляться с волнением девушке помогает «умеренная концентрация» (И.К.) и поддержка близких людей. В первую очередь мужа и педагогов. «Это очень помогает, - рассказала Карлыгаш, - знать, что твой любимый человек сидит и волнуется за тебя. Стараешься не подвести ни его, ни жюри, ни зрителей. Надеюсь, что и своих педагогов я не подвела. Я очень благодарна Асабаевой Саре Шакировне за то, что она смогла в кратчайшие сроки подготовить меня по специальности и Шахризодой Бекболатовне, которая занималась со мной по фортепианному ансамблю».

В свободное время, Карлыгаш любит играть произведения Дебюсси, Равеля, романтиков, но главным композитором для нее всегда был и остается Бах. На вопрос о том, не боится ли она, что однажды ее любовь к музыке исчезнет, Карлыгаш твердо заверила нас: «Конечно нет! Музыка ведь всегда рядом! Даже если у меня не будет возможности играть, если я буду сильно занята детьми, я всё равно смогу ее слушать. Я всё равно буду её любить!».

ЭКОЛОГИЯ ДУШИ

Он недолюбливает «америкашек», верит в светлое будущее простого человека, создает на экране удивительные кинообразы и замечательно поет. Наш город с единственным творческим вечером недавно посетил Александр Михайлов и, сходя на концерт, я понял, почему этого человека называю народным любимцем.

Пролог

Говорят, что люди как книги. Если так, то книга, приоткрывшаяся недавно одна из самых интересных, что мне доводилось читать. Я вряд ли сумею пересказать вам все главы книги под названием «Александр Михайлов», но впечатлениями о самых запомнившихся поделюсь с удовольствием. Именно так поступила пожилая женщина-билетер в Конгресс-Холле. Я поинтересовался, как пройти на балкон, она подсказала и предложила не торопиться. За незаполненностью зала зрителям балкона могли предложить спуститься в партер. «Вы не пожалеете, что пришли, - сказала она заговорщически, - он сейчас репетировал, пел и это было просто восхитительно!». Все случилось именно так, как она предсказала – зал оказался неполон, и я сменил пятый ряд балкона на пятый ряд партера. Уселся в кресло у самого прохода, откуда открывался идеальный обзор, ибо стойки микрофонов не закрывали благородного лица артиста. Зал медленно заполнился на три четверти представителями старшего поколения. Как ни старался я не увидел в толпе своих ровесников. Очевидно, у них в интересах значится совершенно другой Михайлов. А жаль.

Откровения моряка

После короткой ретроспективы лучших ролей Михайлов вышел на сцену. Он сразу признался, что будет рад зрительским вопросам и постарается ответить на каждый, за исключением вопросов о личной жизни. Рассказ о себе начал с морской службы, поведал о том, как и где, плавал, как терял друзей погибших в неравных сватках со стихией океана. Не умолчал и том, как однажды, после очередного похода, его на берегу встретила мать. Встретила словами: «Выбирай, сынок, я или море». Михайлов выбрал маму. С океаном же прощался буквально, стоя на берегу, говоря с ним. К природе у него вообще особое отношение – бережное, трепетное. Такое сегодня редко встречается. Мы часто говорим о ее проблемах, но любить – не любим.

После прощания с океаном жизнь Михайлова круто изменилась. В памяти как-то сам собой возник образ из читаемой в настоящее время книги – образ лондоновского Мартина Идена – красивого, сильного моряка, решившего посвятить свою жизнь искусству. С волнения за судьбу артиста началось мое сопереживание.

Чехов

Михайлов решил стать актером, увидев на подмостках провинциального театра пьесу А.П. Чехова «Иванов». Он перебирался из театра в театр, пока не оказался в Москве. Удивительно, но мегаполис не изменил его. «Я никогда, наверное, не стану до конца москвичом», - признался нам артист. И ему было легко поверить. Не было в нем ни столичного пафоса, ни звездного высокомерия, ни артистической фальши. «Настоящий» - вот главное слово, которым можно охарактеризовать Александра Михайлова. Я слушал его и вспоминал как три года назад посмотрел в драм.театре имени Горького пьесу «Иванов» с

ҚАЗАҚ ҰАТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

блистательным Сергеем Матвеевым. Актером я после этого не стал, но жизнь свою развернул на все 180 градусов. Сопереживание сменилось пониманием.

Миша

Программа концерта, состояла, разумеется, не из одних только воспоминаний. Михайлов пел под гитару и под «минус», читал красивые стихи, отвечал на вопросы и рассказывал о друзьях и коллегах. Ни разу ни о ком он не сказал дурного слова, всегда отзывался по-доброму, неизменно заканчивая словами «Дай ему Бог здоровья». И все же об одном человеке упоминал он чаще всего – о своем друге и товарище Михаиле Евдокимове. У него своя версия гибели друга, он чтит его память и сегодня является руководителем Межрегионального общественного фонда имени Евдокимова. Фонд лишен ощутимой государственной поддержки и все же стремится всеми силами продолжать добрые дела, начатые артистом при жизни. Каждый год, в августе фонд собирает звезд культуры и спорта на фестивале

народного творчества и спорта «Земляки» в селе Верх-Обское, на Алтае. К пониманию добавилось глубокое уважение, и надежда на новую встречу, быть может даже на Забайкальском Международном Кинофестивале, президентом которого является Михайлов.

Катарсис

Михайлов настоящий артист. В каждое стихотворение, в каждую песню он истинно вкладывал душу. Но, как это часто бывает, всегда есть одна песня, которая ранит пришедшего в самое сердце. Для меня такой песней стала «На горе, на горушке», которую раньше пел Евдокимов. Прежде я этой песни не слышал и может еще по этому, а может и потому, что за время до ее исполнения я по-настоящему доверился артисту Михайлову, трепет в моей душе достиг своего апогея. Захотелось вернуться в оставленный провинциальный город, обнять родных, снова почувствовать себя совсем-совсем юным, переполненным надеждами и мечтами. Люди в зале плакали. Ко всем прочим чувствам прибавилось чувство бесконечной благодарности.

Эпилог

Из зала выходили счастливые люди. Другие люди. Название концерта – «Экология души» оказалось не просто словосочетанием, но формулой, сдержанным обещанием артиста. Казалось, он безболезненно тебя препарировал, вынул душу, вытряхнул ее, вычистил, и поместил обратно, с надеждой на бережное обращение. «Я люблю, вас, - сказал нам Михайлов, прощаясь, - люблю и никогда не предаю». Ко всем испытанным чувствам, добавилось чувство веры.

Евгений Лумпов

ҚАЗАҚ ҰАТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

АНОНС

РЕПЕРТУАР на январь месяц 2014 года

Қ. Қуанышбаев атындағы Мемлекеттік академиялық қазақ музыкалық драма театры

Күні	Уақыты	Спектакль атаулары
19.01.2014 жексенбі	18.30	У. Шекспир «Гамлет» /трагедия/
21.01.2014 сейсенбі	18.30	Қ. Жүнісов «Махаббат мелодрамасы» /мелодрама/
22.01.2014 сәрсенбі	18.30	ПРЕМЬЕРА!!! Б. Ұзақов «Үміт» /драма/
23.01.2014 бейсенбі	18.30	Е. Жуасбек «Сен үшін» /комедия/
24.01.2014 жұма	18.30	Ә. Тарази «Үкілі жұлдыз» /фарс трагедия/
25.01.2014 сенбі	18.30	И. Штраус «Жұбайлар жұмбағы» /музыкалық комедия/
26.01.2014 жексенбі	18.30	Ш. Айтматов «Ғасырдан да ұзақ күн» /драма/
28.01.2014 сейсенбі	18.30	Ш. Айтматов «Ақ кеме» /драма/
29.01.2014 сәрсенбі	18.30	А. Дударев «Кеш» /драма/
30.01.2014 бейсенбі	18.30	Дж.Патрик «Қымбатты Памелла» /комедия/
31.01.2014 жұма	18.30	ПРЕМЬЕРА! Д. Рамазан «Абылай ханның арманы»/тарихи драма/

Жастар театры

Күні	Уақыты	Қойылым атауы, авторы, жанры	Спектакльдің режиссері
23.01.2014ж бейсенбі	11.00	Халық ертегісі «Ұр тоқпақ» /ертегі/	Бейбіт Құсанбаев
24.01.2014ж жұма	11.00	В.Орлов «Алтын балапан» /ертегі/	Оразәлі Ақжарқын-Сәрсенбек
30.01.2014ж бейсенбі	18.30	Премьера У.Шекспир «Асауға Тұсау» /комедия/	Нұрканаг Жақыпбай - Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері
31.01.2014ж жұма	18.30	Премьера У.Шекспир «Асауға Тұсау» /комедия/	Нұрканат Жақыпбай - Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері

Государственный академический русский драматический театр им. М. Горького

Дата	Время	Название спектакля
24 января	18 - 30	Н.Коляда «America for Russia подарила пароход», романтический фарс
25 января	11 - 00 18 - 00	Е. Шварц «Красная шапочка» А.Оразбсков «Одинокая яблоня», драма
26 января	11 - 00 18 - 00	Р.Киплинг «Слопенок», сказка Т.Уильямс «Трамвай «Желание», драма
31 января	18 - 30	ПРЕМЬЕРА Р.Базр «Смешанные чувства», мелодрама Спектакль посвящен юбилею заслуженной артистки РК, обладательнице Ордена Дружбы РФ Наталья Косенко
1 февраля	11 - 00 18 - 00	С.Астраханцев «Маленькая история Маленького Мука», сказка ПРЕМЬЕРА Р.Базр «Смешанные чувства», мелодрама Спектакль посвящен юбилею заслуженной артистки РК, обладательнице Ордена Дружбы РФ Наталья Косенко
2 февраля	11 - 00 18 - 00	Г.Андерсен «Дюймовочка», сказка К.Гольдони «Кьоджинские перспалки», комедия

Астана 2014 жыл.